

Ca-Nostra

EPOCA SEGONA
ANY VI : NÚM. 96

SETMANARI MALLORQUÍ
Inca, 31 Janer de 1925

Redacció Administració
Murta, 5. - Inca

A UN JOVE

ELS ACAPARADORS

El poble, quan està desviat del recte camí per la passió, té com una mena de imbecilitat.

Un cert bon sentit li fa veure, en hores de claretat, que l'acaparament en molt poques mans de les coses útils a la vida, porta com conseqüència una especulació il·lícita que fa d'elles una defectuosa repartició i demana per elles un preu injust.

Mes tot cridant *¡fora els acaparadors!*, es presta a crear i a motivar els orgonimes mes fortament acaparadors que mai ha registrat la història del món.

Fem-ne d'aquests acaparadors una llista com d'inventari.

Són acaparadors els Estats que, creient-se amb la missió de intervenir en tot i de regularitzar-ho tot, volen acaparar tota autoritat, destruint la multiplicitat de jeraquies que la naturalesa crea en el cos social, i el poble ajuda aquests acaparadors quan d'ells demana, com si fossin omnipotents, tot remei i tot servei, en comptes de cercarlo en el propi esforç.

Són acaparadors les grans banques prestamistes dels Estats, i per ells protegides i privilegiades que fan la vida impossible a altres petits organismes bancaris que la llibertat faria néixer i que portarien el diner fins l'últim recó ont encara domina tenebro-

sament la usura.

Són acaparadors aquests monopolis otorgats pels Estats moderns, només que amb mires a la recaudació d'un impost i que coarten el desplegament lliure de moltes indústries.

Són acaparadors els extensos sindicats que es fan senyors i amos dels obrers, que els imposen la seva llei i les seves solucions a la forsa, i que, evidentment, han d'acabar per ésser els seus tirans.

Són acaparadors les extenses i poderoses federacions d'empresaris i capitalistes que suprimeixen de la producció tota competència i disposen al seu albir dels preus de les coses.

Són acaparadors aquestes federacions patronals que volen emmotllar les condicions del treball amb el motllo de la seva conveniència exclusiva

Les conseqüències d'aquets acaparaments són les vages contra els patrons, els lockouts contra els obrers, els boicots i sabotages d'uns o altres, les tiranies dels governants, les revolucions dels governats, les limitacions innatursals de la producció, fins posar-se per sota de les necessitats.

La consigna és bona; *¡guerra als acaparadors!*; i quan als acaparadors volen ésser nosaltres, també, llavors, *¡guerra als acaparadors!*

JAUME RAVENTÓS

Voltaire tenia claretat, però no llum.

EL JARDÍ DEL PENSIONAT

El jardí del convent viu la dissort.
La nostra jardinera se'ns ha mort...
Aquella dolça monja, tan serena,
d'ulls clars i riallers, com els de nena.

Potser no hi ha altra monja en el convent,
que tingui aquell tresor de sentiment,
ni mans per fer brostar de nou les plantes,
com aquelles mans brunes, per mi santes.

Per qui serà cuidat nostre jardí?
Fa setmanes que el trist no pot fruï
el doll de l'aigua fresca, regalada,

que amb plaer cada jorn li era ofrenada
per l'esposa de Crist, que amb pietat,
recollia les roses per l'Amat

MARIA VERGER

De «Almanac de les Lletres».

Bolletí de L'HARPA d'INCA

JUNTA GENERAL

Dia 25, «L'Harpa d'Inca», celebrà junta general. El Secretari lletgí el moviment econòmic de l'exercici de 1924. Han entrades 2221'34 pessetes i sortides 1905'25, quedant l'existència de 316'09 pessetes.

El moviment de socis protectors no ha variat gaire, que si bé hem estat favorits amb noves altes, també hem tengudes baixes degut a ausències de la ciutat. Són en actiu 52 protectors.

La massa choral si que va en augment; són 71 orfeonistes, que se desfan en 44 homes, 12 nins, 15 nines i un altra secció que ben aviat s'hi extrenarà. Tres d'aquests orfeonistes són al Marrroc.

Hi ha que remerciar la continuïtat en que l'Ajuntament nos subvenciona en 200 pessetes anyals i lo sovint que la clerícia crida el concurs de l'orfeó per ses festes religioses.

Degut a algunes justificades renúncies se va fer a la Junta Directiva una varició de personal, quedant constituïda en la següent forma.

President, don Miquel Durán; Director, don Jaume Albertí; Vicepresident, don Jaume Estrany Llabrés; Subdirector, don Manuel Fernàn-

dez; Secretari, don Gabriel Pieras; Vicesecretari, don Antoni Ramis; Bibliotecari, don Francesc Aguiló; Tesorer, don Marià Calderón; Vocals: don Bartomeu Genestra, don Joan Siquier, don Jaume Estrany Ferrer i don Josep Noguera.

A proposta del director, Sr. Albertí, s'acordà fer constar en acte les gràcies al Secretari dimittent, senyor Durán per lo be que havia organisa-da la secretaria.

El president digué que la part administrativa de «L'Harpa d'Inca» encara estava en tràmit d'organització per quant no s'havia fet el reglament general, però que s'estava redactant. Que la Junta Directiva havia acordat adoptar per la massa choral el reglament que té «L'Orfeó Català», quin acort va esser confirmat per la general.

Se donà compte, també per la presidència, d'una carta rebuda de don Baltassar Samper, aquell dilecte amic que per l'estiu passat vengué a Mallorca a replegar cançons i tonades mallorquines. Diu En Samper que ha parlat amb el Mestre Millet, Director de l'Orfeó Català, de nostre projecte d'excursió a Barcelona, que ells, ens aixarmaràn el camí, preparant una bella festa, amb tal que l'Harpa vaja a la Ciutat Comptal amb un programa de cançons de l'agre de la nostra terra, per creure que seràn ben rebudes.

Se donà compte una carta d'En Jaume Corró, que diu que ha rebudes les 60 pessetes recullides dels cantaires nostros i que les s'han repartides els tres companys orfeonistes.

Se tractà de donar dues vetlades musicals durant els darrers dies, però no se determinà res en concret.

En mig del major entusiasme se aixecà la sessió en la veu encoratjadora de sempre avant!

PREMIS MUSICALS

Hem rebut de l'Orfeó Català el cartell dels premis musicals «Eusebi Patxot i Lagustera», que son fill don Rafel, en memòria del seu difunt pare, adreça als compositors catalans i als musicògrafs en general.

Hi ha un premi de 4.000 pessetes al millor Poema simfònic per a gran orquesta.

Un altra de 2.000 pessetes, a la més important col·lecció, tant en quantitat com en qualitat, d'obres antigues (vocals, instrumentals o mixtes) d'autors de terres de llengua catalana (Ca-

talunya, Balears, València, Rosselló) anteriors a l'any 1650, no publicades en notació moderna.

El terme de admissió acaba dia 15 d'Agost d'enguay.

No publicam més detalls; si acàs a algú mallorquí li interessàs tenim a la seva disposició el cartell que nos han enviat.

UNA PROTESTA RARA

Hi ha an el carrer Major una confiteria, prop de la plaça, que ha tengut l'atreuiment de usurpar el nom respectable d'orfeonista, posant-lo a una cosa de pasta que fa molt bona, molt dolça, molt garrida, que fa treure els ulls an els llèpols.

La protesta dins l'Orfeó és estada general al veure que aquest confiter, va tan espabilat, que s'aprofita de la bona boca que deixen els cants orfeònics per fer enllepolir la gent i vendre «orfeonistes» un derrera s'altre per algunes peces de quatre.

¡Que vol dir vendre orfeonistes!

Hi va haver un moment que no s'hi entenien, tothom demanava venjances; uns volien declarar-li el boicot; altres, li haurien format un consell de guerra; i els més prudents, proposaren fer-li pagar l'indemnisació d'un *orfeonista* de pasta per cada cantaire.

Aquesta va esser la sentència donada amb el vot de tots. I, per lo que puga tronar, heu fèim sabre al Pasticer del carrer Major que, si vol acabar la festa en pau, no té mes remei que fer una cuita d'*orfeonistes* de pasta per fer la boca dolça als orfeonistes de carn i os. No, i no va de berbes. Per millor orientar-lo al fer la pasterada: són 71 orfeonistes i la simpàtica secció, que prest actuarà, que no ha de quedar badant.

L'ALMANAC DE LES LLETRES

Amb joia vàrem rebre l'Almanac de les lletres, de 1925, que ha publicat la «Associació per la Cultura de Mallorca.»

Porta el Judici de l'any, el calendari santoral, la crònica de literatura mallorquina, assenyalant tres manifestacions importants; els Jocs Florals celebrats a Sóller, la festa literària de Valldemossa amb motiu de la posada de làpides d'homes il·lustres als carrers d'aquella vila i l'homenatge de Mossèn Miquel Costa i Llobera, a Pollensa.

Les millors parrafades les dedica a la memòria de don Bartomeu Ferrà, quina semblança porta en un bell fotogravat.

Segueix la part literària que consta de trenta cinc poesies i cinc composicions en prosa d'autors mallorquins i catalans, figurant en primer terme les nostres dolces poeteses.

S'hi ha introduïda una secció bibliòfila que dona compte de totes les obres que han sortit de les premses balears o que han publicat autors mallorquins fora d'aquí, essent 55 les obres catalagonades. És una secció ben important pels amics dels llibres i de les coses nostres.

Be pels homes de l'Associació que confeccionen tant bell present de Nadal.

Cronica d'Inca

Dia 24.—Un veí d'Inca, l'honor Antoni Company, de C'as Noviet, anava avui a una finca seva amb una carretada de terra, i el mul que hi tirava s'ha fet por i ha arrancat a corre, en tant mala sort, que En Company, ha caigut i una roda li ha passat per damunt les cames i les hi ha esclafades. L'han duit a casseva sens poder apreciar les seves farides que de totes maneres són greus.

El Jutjat s'ha personificat an el lloc de la desgràcia i el metje municipal li ha practicat la primera cura.

Dia 25.—An el camp de la Constància se ha verificat un partit amistós entre el seu equip i l'Alfonso de Ciutat. Aquest s'en ha duit la ventatge.

Dia 26.—A l'esglèsia de les monjes tancades se acaben les coranthes dedicades a Santa Paula, quina festa celebra avui l'Esglèsia. Hi ha predicat el P. Mòjer, Franciscà.

Dia 30.—A la fàbrica de calçat de don Bartomeu Payeras hi haguda una escapada de gas que ha produït entre els operaris alguns acubons; però sens més conseqüència per haver-hi posat remei enseguida, evitant probables desgràcies.

—Ha sigut destinat an el convent de Franciscans d'Inca el Rnt. P. Fra Cristofol Sureda i Espinosa, que no fa molt vengué de Roma, a on s'ha llicenciat en Filosofia i doctorat en Teologia.

Celebram que tant bona peça estiga entre nosaltres i que li agradi nostre conviure.

—La Congregació de Filles de Maria, durant aquesta setmana ha practicat els exercicis espirituals, que los ha donat el Rnt. Pare Riera, de l'Oratori, de Porreras.

PARLANT

AMB EL SENYOR BATLE

Sabent que dijous, 29 del corrent mes, havien arribat an aquesta ciutat el Batle D. Miquel Pujadas i el primer tinent D. Miquel Mir, procedents de la Capital d'Espanya, visitarem al primer, a fi d'informar a nostros lectors.

Contestant a nostres preguntes, ens digué el senyor Pujadas:

“Que assistí a tots els actes d'homenatge dedicats an els Reis D. Alfons XIII i D.ª Victòria Eugènia, duguent la representació dels Ajuntaments d'Inca, d'Alcúdia i de Maria de la Sa'ud. La premsa no ha estat gens ecsagerada al descriure la grandiositat i concurrència dels esmentats actes, puis, dificilment se podràn reunir altre volta, dins Madrid, tantes representacions d'Ajuntaments, Diputacions, Somatens i entitats culturals».

“El primer acte d'homenatge fonc el *lunch* servit an el «Palau del Gel», a ont 6500 Batles aplaudren el discurs vibrant i entusiasta de S. M. el Rei, qui contestava an el del Batle de Madrid oferint-li les insignes de Batle honorari.”

“El segon acte, fou la manifestació popular que sortí dels jardins del Retiro a les deu i mitja del 23 i acabà de passar per devant els Sobirans espanyols a les quinse (tres del cap-vespre). Els manifestants anaven agrupats per provincies. La de Balears, una de les més reduïdes, constava d'unes docentes persones. En primer terme, anava la Comissió del Ajuntament de Palma, presidida p'el Batle Sr. Llompert, seguint els Batles i consejals dels demás pobles i ciutats, agrupats per partits, o sien, Palma, Inca, Manacor, Mahó i Ervissa. A continuació, anava la Comissió de la Diputació, amb sos massès i tot

seguit, els somatenistes i demás representants d'aquestes illes”.

«Que del partit d'Inca hi assistiren 22 representants, que eran 3 d'Alaró, 3 d'Inca, 4 de Sa Pobla, 1 de Lloseta, 3 de Llubí, 2 de Muro, 3 de Selva, 2 de Sineu, i 1 de Santa Margalida.»

«La recepció de Batles, en el Palau real, constituí el tercer acte d'homenatge an el Rei i a la Reina, essent imponent i majestuós. Estaven S. S. M. M. asseguts a son Trono, tenguent a dreta i a esquerra a la Familia Real, als Generals del Directori, Cardenals, Bisbes, Embaxadors de totes les nacions i personatges de la Cort, contestant el Rei sonrient an els saludos dels Batles qui desfilaven, de 4 en 4, per devant ell.»

«Fonc molt elogiada la nota democràtica que donaren als Reis convidant 20 Batles a l'àpat de gala i uns 250 an el concert del Palau real.»

«Que la reunió a Madrid de representants de les 49 provincies espanyoles ha contribuït a que simpatisin i nesquen amistats entre aquells, desaparequent recels que no tenen raó d'esser, i sobretot, s'ha posat de manifest el desitg general de que sa consolidi a Espanya una era de pau, moralitat i justícia, condicions precises p'el progrés dels pobles.»

«Que entregà an el Majordom del Palau Real els títols de Batles honoraris d'Inca, d'Alcudia i Maria a favor dels Reis D. Alfons i D.ª Victòria. El diploma de l'Ajuntament d'Inca fou dibuixat per D. Joan Rosselló.»

«Que anà an el Ministeri d'Instrucció pública, acompanyat del primer tinent Sr. Mir, a fi de gestionar la pronta construcció de l'escola graduada. El projecte del edifici l'havia acabat feia pocs dies l'arquitecte del Estat Sr. López Mora. Consta de planta baixa i primer pis, amb camp escolar a cada costat, tenguent la fatxada principal an el carrer de Malferit i l'entrada p'el carrer de Lloseta. Una volta cumplits certs trànsits, quedarà acabat l'expedient, i en disposició d'entrar an el torn de construcció que dú l'Oficina tècnica de dit Ministeri.»

Agraïm a nostro Batle aquestes notícies, donant-li la benvenguda a éll i als demás Batles de Mallorca.

Amb censura eclesiàstica. Zip. Durán.-Inca.